FETİH SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 48, nüzûl sıralamasına göre 111, mesânî kısmı beşinci sûreler grubunun dördüncü sûresi olan Fetih sûresi, Medine'de nâzil olmuş olup âyetlerinin sayısı 29'dur.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlüne, O'nun pâk aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Hudeybiye anlaşmasından sonra Rasulullah Efendimiz Medine'ye dönerken nâzil olmuş 29 âyetlik bir sûreyle karşı karşıyayız. Sûrenin ilk âyeti Rasulullah Efendimize bir fetih haberi, bir fetih müjdesiyle başlıyor. Hudeybiye fethinin akabinde geldiği için böyle baş-lıyor. Adı sûrede geçen Feth kelimesine dayanır: "Biz sana apaçık bir fetih müjdeledik" (Âyet I) Fetih: Bir yeri almak, zaptetmek, ele geçirmek demektir. Sûrenin konusu, kendisinden önce yer alan Muhammed sûresindeki gibi savaş ve fethin müjdelenmesidir.

Rasulullah Efendimiz beraberindeki ashabıyla birlikte sadece ellerinde basit kılıçları olduğu halde, bir savaş niyet ve hazırlığı olmaksızın Kâbe'yi ziyaret, umre maksadıyla Mekke'ye yönelirler. Ama Mekkeli kâfirler hâlâ eski kinlerini, eski düşmanlıklarını, eski cahilî anlayışlarını sürdürmektedirler. Müslümanları Hudeybiye denen yerde durdururlar, Mekke'ye, öz vatanlarına koymazlar. Rasulullah Efendimiz onlarla bir anlaşma imzalar. Bu anlaşmanın şartları Müslümanların aleyhine gibi görünse de, geleceği bilen Allah gelecek sene Müslümanların emin bir şekilde Mekke'ye gireceklerini peygamberine bildirir. Allah bunu bir fetih olarak değerlendirecek ya da fethe dönüş-türecektir.

Sûre, müslümanların geleceğine dâir müjdeler ihtiva etmektedir. Hudeybiye antlaşmasından önce Resulullah (s.a.s.) rüyasında sahabeleriyle birlikte Mekke'ye gittiklerini ve orada umre ziyaretini yaptıklarını gördü. Bir peygamber için rüya ayrı bir önem ifade eder; Çünkü rüyaları bir çeşit vahiydir. Bunun üzerine Resulullah ashabına umreye gitmek üzere hazırlık yapmalarını ve çevreye haber gönderilmesini emretti. Muhâcir ve Ensâr hazırlıklarını yaptılar. Ancak çevre kabîlelerden çağrıya icabet etmeyenler oldu. Çünkü hicretten sonra Mekkeliler, beş yıldır hiçbir müslümanı Mekke'ye sokmamışlardı. Mekkelilerden izin almadan yapılan bu yolculuk sonucunda müslü-manların bir katliama tâbi tutulacaklarını sanıyorlardı.

Hacc mevsiminde Mekke'nin kapılarını amansız düşmanlarına bile açan Mekkeliler sadece müslümanların gelmesini kabul etmiyor-lardı.

Peygamber (s.a.s.)'le birlikte 1400 sahabe yola koyuldu. O dönemde umreye gidenlerde âdet olduğu üzere her şahıs beraberinde silah olarak sadece kılıcını götürürdü. Kurban edilmek üzere beraberlerinde yetmiş deve de götürmüşlerdi. Mîkat'a geldiklerinde ihramlarını giyerek yollarına devam ettiler. Harem sınırına yakın Hudeybiye denilen yere geldiklerinde ise Mekkelilerin silahlanarak pusuya yattıkları haberi duyuldu. Müslümanlar orada konakladılar. Karşılıklı elçiler gönderildi. Nihâyet antlaşma yapmak üzere görüşmeler yapıldı ve antlaşma imzalandı. Antlaşma maddeleri görünürde müslümanların aleyhineydi. Bu sebeple şartlar görüşülürken müslümanlar aşırı derecede huzursuz idiler. Hoşnutsuzluklarını Rasulullah'ın huzurunda bile söylüyorlardı.

İşte böyle bir antlaşmadan dönerken -ki umre yapma imkânını da bulamamışlardı- Mekke fethini içeren Fetih sûresi indi. Sûre, müs-lümanların gönlüne su serpmişti.

Sûre şu fetih müjdesiyle başlar:

"Biz sana apaçık bir fetih verdik. Tâ ki Allah, senin günâhından, geçmiş ve gelecek olanı bağışlasın ve sana olan nimetini tamamlasın ve seni doğru bir yola iletsin. Ve Allah sana şanlı bir zafer versin. O, imanlarına iman katsınlar diye mü'minlerin kalplerine huzûr indirdi. Göklerin ve yerin askerleri Allah'ındır. Allah bilendir, her şeyi hikmetle yapandır." (1-4) .

Böylece müslümanlara sadece umreye gidecekleri değil, Mekke'nin fethedileceği müjdesi de verilmiş oluyordu.

Sûre, müminlerin âhirette de mükâfatlandırılacaklarına, münâfık ve müşriklerin ise şiddetli bir azaba çarptırılacaklarına dikkat çektikten sonra; korkuları sebebiyle bu yolculuğa katılmayanların samimî kişiler olmadıklarını, Medine'ye varıldığında asılsız birtakım bahaneler uyduracaklarını haber

vermektedir. Söz nihâyet antlaşmaya katılan mü'minlere getirilir. Allah'ın o kimselerden razı olduğu ve yakında bir fetihle mükâfatlandırılacakları anlatılır:

"Allah şu müminlerden râzı olmuştur: ki onlar, ağacın altında sana bey'at ediyorlardı. Allah onların gönüllerindeki (doğruluk ve vefayı) bildiği için onların üzerine huzur ve güven indirdi ve onlara yakın bir fetih verdi. Yine onlara (yakında) alacakları birçok ganimetler bahş eyledi. Allah üstündür, hikmet sahibidir" (18-19).

Bu arada Hz. Peygamber (s.a.s.)'in Hudeybiye antlaşmasın-dan önce gördüğü rüya ele alınarak Peygamberin bu rüyasının gerçek çıkacağı bildirilir (27-28).

Kuran'da geleceğe dair bu tür pek çok haber vardır ve bunların hepsi anlatıldığı gibi gerçekleşmiştir.

Sûrenin sonunda Peygamber ve onunla birlikte olanlar övülerek üstün hasletlerinden bir kısmı şöylece dile getirilir:

"Muhammed Allah'ın elçisidir. Onun yanında bulunanlar, kâfirlere karşı şiddetli, kendi aralarında merhametlidirler. Onların, rükû ve secde ederek Allah'ın lütuf ve rızasını aradıklarını görürsün. Yüzlerinde secdelerin izinden nişanları vardır. Onların Tevrat'taki vasıfları ve İncil'deki vasıfları da şudur: Filizini çıkarmış, onu güçlendirmiş, kalınlaşmış, derken gövdesinin üstüne dikilmiş, ekincilerin hoşuna giden bir ekin gibidirler. Onlara karşı kâfirleri de öfkelendirir (bir duruma gel-di). Allah, onlardan inanıp iyi işler yapanlara mağfiret ve büyük mükâfat vaad etmiştir" (29).

Bu benzetme, Allah Resulünün ve arkadaşlarının ilk ve son durumlarını anlatmaktadır. İlk defa yere atılan bir tane gibi filizlenmeğe başlayan müslümanlar, gittikçe güçlenerek koca bir ordu olmuşlar; İslâm tohumunu ekenler bu durumdan son derece sevinirlerken, onların bu güçlü durumunu gören kâfirler, öfkeden çatlar hale gelmişlerdi.

Evet sûrenin âyetlerini tek tek tanımaya başlayalım inşallah.

1. "Ey Muhammet! Doğrusu Biz sana apaçık bir zafer sağlamışızdır."

"Peygamberim, muhakkak ki Biz sana apaçık bir fetih sağladık. Sana apaçık bir fetih açtık, bir zafer verdik. Biz sana apaçık bir fetih müjdeliyoruz." Böylece Mekkeli müşrikler tarafından kendisine hayat hakkı tanınmayan, Müslümanca bir hayat yaşamasına, Allahu Ekber demesine izin verilmeyen Rasulullah Efendimiz ve beraberindeki Müslümanlar, yıllar önce öz vatanlarını terk etmiş, her şeylerini bırakıp Medine'ye hicret etmek zorunda kalmış

Müslümanlar, yıllar sonra Rabblerinden bir fetih müjdesi alıyorlardı. Artık Mekke'nin fethi müyesser olacaktı. 6 yıl önce terk ettikleri, âdeta burunlarında tüten ülkelerine döneceklerdi. Gerçekten bu müjde Mekke'nin, Kabe'nin hasretiyle yanıp tutuşan Müslümanları çok sevindirecek, gönüllerine su serpecekti. Aynı zamanda bu müjde Rabbimizin beyanıyla Rasu-lullah Efendimizin geçmiş ve gelecek tüm günâhlarının da affının, bağışlanmasının müjdesini ihtiva ediyordu. İşte bakın bundan sonraki âyetinde Rabbimiz şöyle buyuruyor:

2,3. "Allah böylece, senin geçmiş ve gelecek günâhlarını bağışlar, sana olan nîmetini tamamlar, seni doğru yola eriştirir. Böylece sana, kimsenin güç yetiremeyeceği bir şekilde yardım eder."

Rabbin bundan önce ne günâhın, ne kusurun varsa, bundan sonra da ne kusurun olacaksa hepsini affedecek, hepsini bağışlayacak. Şüphesiz Allah'ın Resûlü bizim gibi değildir. O Allah tarafından korunmuştur. Elbette onun işlediği günâhlar çok azdır. Ama ne de ol-sa o da bir beşerdir. İşte Rabbimiz onların tümünün affedildiğini müj-deliyor. Böyle bir peygambere iman etmek, böyle bir peygambere tes-lim olmak, böyle bir peygamberi örnek bilmek, onun gibi olmaya, onun peşi sıra gitmeye çalışmak ne kadar güzel, ne büyük şeref değil mi? 23 yıllık risâlet hayatı bitince tüm günâhlarından bağışlanmış, ku-surları silinmiş, geçmişi sıfırlanmış, geleceği affedilmiş, hataları düzel-tilmiş, yanlışları uyarılmış ve hayatı, sözleri, amelleri tertemiz, dos-doğru bize kadar ulaşmış bir peygamber...

Şu anda bizler onun tertemiz hayatıyla, tertemiz sünnetiyle, tertemiz örnekliliğiyle karşı karşıyayız. Tüm hayatı, tüm sözleri, tüm fiilleri Rabbimiz tarafından onaylanmış bir kulluk örneğiyle karşı karşıyayız. Bize sunduğu Kitap ve o Kitaba uygun olarak bize örneklediği sünneti bizim iki temel kaynağımızdır. Kendilerine sarıldığımız, kendilerine tutunduğumuz, kendilerini hayatımızda hareket noktası bildiğimiz zaman asla sapmayacağımız, asla hataya düşmeyeceğimiz, dünyada en güzel bir hayatı, âhirette de cenneti kazanabileceğimiz iki temel kaynağımızdır.

Allah senin geçmiş gelecek tüm günâhlarını bağışlayacaktır. Bununla da kalmayıp böyle müjdelediği bir fetihle de sana nîmetlerini tamamlayacaktır. Yine sana müjdelediği bu fetihle seni dosdoğru yoluna, hidâyet yoluna, sırat-ı müstakimine ulaştıracaktır. Şu anda dosdoğru yolda yürüyorsun, bu yürümene de devam edeceksin. Rabbin seni sırat-ı müstakiminde yürütecek, bu yol Allah'ın yolu olacak ve tüm dünya insanlığı da senin rehberliğinde, senin sayende bu yolu bulmuş, bilmiş ve bu yola uymuş olacaklardır. Azîz olan, şerefli olan, güç kuvvet sahibi olan Allah, izzet ve şerefiyle senin yanında, senin desteğinde olacak, sana aziz bir yardımla yardım edecek. Azîz olan Allah'ın aziz olan yardımı sayesinde artık sen izzet ve şeref bulacaksın. Artık Mekke'deki o

güçsüz dönemin bitmiş olacak. Bundan sonra artık tüm dünyada izzet ve şerefin zirvesine tırmanacaksın. Karşında hiçbir güç duramayacak.

Kim tahmin edebilirdi bir gün Rasulullah Efendimizin ve be-raberindeki bir avuç Müslümanın böyle bir güce ulaşacağını? Mekke'de tek bir fert olarak çıkmış, yapayalnızdı. Kimsesi yoktu, yardımcısı, desteği yoktu. Bu yalnız ve sahipsiz döneminde Allah'ın Resûlü hanımı Hatice'ye: ***"Şimdi bu durumda kim inanır bana ey Hatice?"*** diye soruyordu. Şu yalnızlığı, şu çaresizliği bir tasavvur edin… Allah'ın dinine omuz vermek, Allah'ın dinini insanlara tebliğ için keşke ömrümüzde bir kerecik biz de duyabilseydik bu kaygıyı! "Kim inanır şimdi bana ey Hatice?" Dünya o kadar geniş ki! İnsan o kadar çok ki! İlişkiler o kadar girift ki! Kurulu düzen, İslâm'dan o kadar uzak ki! Neresinden tutsundu Allah'ın Resûlü? Nereden başlasındı işe? Resûlü Ekrem'in, ***"Kimse bana inanmazken o inandı"*** derken, Hatice anamızı ne kadar sevdiğini anlıyoruz.

Kavminin vurdum duymaz, akrabalarının sağır bir duvar kesildiği günlerde Süheyb-i Rûmî'nin, Bilal'ın, Ammar'ın onu ne kadar mutlu ettiğini anlamaya çalışıyoruz. Çünkü o günlerde Müslüman olmak gerçekten çok zor ve tehlikeliydi. Ben Müslüman oldum demek âdeta işkenceye adaylığını koymak gibiydi. Tek başına dünyayı omuzlamak isteyen bir Allah Nebisine o günlerde omuz vermek cidden büyük cesaret işiydi.

O sıkıntılı günlerinde Allah'ın Resûlü kendi evinde, Safa tepesinde, Ukaz'da, Kâbe'nin içinde, İbni Erkam'ın evinde, pazarda, panayırda, deve güreşlerinin yapıldığı yerlerde, şiir müsabakalarının ya-pıldığı meydanlarda, taşradan gelen kervanların arasında, insanların toplandığı çadırların içinde eşine, akrabalarına, ticaret için gelenlere, Mekkeli müşriklere anlatıyor, anlatıyordu. Kavmi, kabilesi kendisine hüsn-ü kabul göstermeyince, taşradan gelenlere: "İçinizde beni koruyacak, bana sahip çıkacak, benim getirdiğim mesajı insanlara anlatmama imkân hazırlayacak kimse yok mu?" diyordu.

Bir zamanlar öyleydi ama artık o günler geride kalmıştı. Rabbi-mizin anlattığı gibi Allah ona yardım etmişti. Rabbimiz nusretini onunla beraber kılmış, ona zafer üstüne zaferler ve fetihler lütfetmişti. Hem Mekke'nin fethi, hem gönüllerin fethi… Rabbimizin ona lütfettiği bu fetihler sonucunda bölük bölük, grup grup insanların gönüllerindeki küfür ve şirk buzları erimiş olduğu halde insanlar Allah'ın dinine giriyorlardı. Eskiden bir-iki kişinin gizli gizli İslâm'a girmesine sevinen, Rabbine hamd eden Allah'ın Resûlü, şimdi köyler, kasabalar, kentler, topluluklar halinde insanların Allah dinine girdiklerini görüyor ve sevincinden Rabbine hamd ediyordu.

Kim tahmin edebilirdi bu kadar kısa bir zamanda Rasulullah'ın bu noktaya ulaşacağını? Tek kişi çıkmıştı ama şimdi etrafında dâvâsı için seve seve

başını verecek nesiller oluşmuştu. Artık yalnız, korumasız ve ıstıraplı günler bitmişti. Artık işkenceler geride kalmıştı. Artık imanlarından ötürü insanların kızgın kumlar üzerinde dağlanmaları geride kalmıştı. Artık Şi'b-i Ebi Talib'de açlık, susuzluk ve sıkıntıların, gözyaşlarının hakim olduğu ekonomik boykot anlaşmaları geride kal-mıştı. Hudeybiye anlaşması yapılmış ve bir zamanlar kendilerine zerre kadar bir değer vermeyen Mekkeliler bir devlet olarak, bir güç olarak onu kabul etmişler, onlarla bir anlaşma masasına oturmuşlardı. Artık Rasulullah Efendimizin ve beraberindeki yiğit Müslümanların karşılarında durulmaz bir güç olduklarını kabul etmişlerdi. Nereden nereye, değil mi? Sûrenin son âyetinde de İslâm'ın ve Müslümanların nasıl filizlendiğini, filizlerin nasıl kökleşip kısa zamanda gövdesi üzerinde durduğunu anlatacak Rabbimiz.

4. "İnananların, imanlarını kat kat artırmaları için, kalplerine güven indiren O'dur. Göklerdeki ve yerdeki ordular Allah'ındır. Allah bilendir, hakim olandır."

Mü'minlerin kalplerine bir sekînet, huzur, güven, emniyet indirdi Allah. Rabbimiz mü'minlerin kalplerine desteğini indirdi. Ne için? İmanlarıyla birlikte imanları artsın diye. İmanları kat kat artsın diye Rabbimiz onların kalplerine yardımını indiriverdi. İmanları kat kat artsın diye desteğini, müjdesini, zaferini, huzur ve sükununu, ordularını indiriverdi. İman eden mü'minlerin imanlarını pekiştirecek, imanlarına iman katacak, imanlarını artıracak bir sekînet indirdi Allah. Güvenleri, teslimiyetleri tamdı Allah'a karşı. Peygamberlerine karşı güvenleri tamdı. Rabblerinin kendilerine takdir ettiği güzel günlerin geleceğine imanları tamdı.

Göklerin ve yerin orduları, askerleri yalnız Allah'a aittir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ın ordusudur. Göklerde ve yerde ne varsa hepsinin boynundaki ipin ucu Allah'ın elindedir. Göklerde ve yerde olanların tamamı sadece Allah'ı dinler. Göklerde ve yerde yegâne hakim güç Allah'tır. Allah Alîm, Allah Hakîmdir. Her şeyi bilen de O, her şeye hükmeden de O'dur. İlim sahibi de O'dur, hikmet sahibi de O'dur. Her şeye karar veren de O'dur, verdiği kararını ordularına uygulatan da O'dur. Niye Müslümanlara bu yardımını, bu sekînetini, bu ordularını gönderiyor Rabbimiz? Şunun için:

5. "İnanan erkek ve kadınları, içinde temelli kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar, onların kötülüklerini örter. Allah katında büyük kurtuluş işte budur."

İman eden erkekler ve iman eden kadınlar, içinde ebedîyen kalacakları, altlarından ırmaklar akan cennetlere girsinler diye. Zeminlerinden ırmaklar akan cennetlere girsinler, ya da taht-ı tasarruflarında ırmakların akıp gittiği, yani diledikleri yerden, diledikleri şekilde ırmakların fışkırıp durduğu cennetleri kazansınlar, elde etsinler diye. O mü'minler gözlerin görmediği, kulakların duymadığı cennetlerde ebedîyen mutlu bir hayatı yaşasın, şu dünya hayatındaki

çıkmazlarını, açmazlarını bitirsin diye. Tüm ailevî, toplumsal, hukukî, ekonomik, si-yasal sıkıntılarını, dertlerini, problemlerini de bitirsin diye. Onları sahil-i selâmete çıkarsın diye. İşte Rabbimiz o Müslümanların üzerine bunun için sekînetini indirdi. İşte bunun için onların önderlerine zafer va-adetti, fetih vaad etti Allah. İşte böylece Rasulullah'a ve beraberindeki yiğitlere fethin müjdesi verilmiş oldu. Hudeybiye fethi, arkasından Hayber'in fethi ve onun da arkasından Mekke'nin fethi.

Daha sonra kıyâmete kadar gelecek fetihler… Yani daha henüz Müslümanların ayaklarını basmadıkları nice nice ülkelerin fethinin müjdesi… İşte bu vaatler, bu fetih müjdeleri, Müslümanların kalplerine indirilen sekînetler ve onların cennetle müjdelenmeleri, hatalarının silinmesi, dünyada tüm problemlerinin halledilip düzlüğe çıkarılmaları Allah katından onlara takdir edilmiş büyük bir başarı, büyük bir müjdedir.

İşte Müslümanlar için en büyük başarı, en güzel sonuç ta budur. İşte Müslümanların hedefi bu olmalı. Müslümanlar dünyada sadece bunun peşinde olmalı. Mal, mülk, dükkan, tezgah, para, pul, Al-lah'ın razı olmadığı makam, mevki peşinde değil sadece bu feth-i mü-bîn peşinde olmalıdırlar. Gerçek kazanç, gerçek başarı Allah katında işte budur. Ülkelerin Allah için fethedilmesi, orada Allah'ın egemenliğinin gerçekleştirilmesi ve orada Allah'ın istediği bir hayatın yaşanması… İnsanların zulümden, sömürüden, haksızlıklardan kurtarılması. İnsanların özgür iradeleriyle istedikleri bir hayatı tercih edebilecekleri, Allah'a kulluklarını rahat bir şekilde icra edebilecekleri bir özgürlük ortamına kavuşturulmaları… Yeryüzünde kulların kullara kulluğunun kökünün kazınması… Küfrün, şirkin ve zulmün kaldırılıp, insanların sadece Rabblerine kulluk edebilecekleri bir ortamın hazırlanması… İnsanların küfür, şirk ve günâh kirlerinden arındırılması… İşte fet-h-i mübîn budur. Bütün bunları gerçekleştirebilmişsek başarıya ulaştırılmışız demektir. Rabbimizin bu fetih müjdesi Müslümanlara işte bunları kazandırırken, acaba bu müjde kâfirlere, münâfıklara ve müşriklere neleri kazandırıyor ya da onlara neleri kaybettiriyordu? Bakın onu da Rabbimiz bundan sonra şöyle anlatıyor:

6. "İnananlara yardım etmez diye Allah'a kötü sanıda bulunan ikiyüzlü erkek ve kadınlara, puta tapan erkek ve kadınlara Allah azap etsin; kötü sanıları kendi başlarına gelsin! Allah onlara gazap etmiş, onları lânetlemiş ve cehennemi kendilerine hazırlamıştır. Ne kötü dönüş yeridir!"

Münâfık erkekler ve münâfık kadınlar… İnanmadıkları halde iman gösterisinde bulunan iki yüzlü erkekler ve kadınlar... Kalplerinde hastalık bulunan erkekler ve kadınlar... Allah'a yetki sınırlaması getiren, Allah'ın yetkilerini Allah'ın elinden alıp onu yeryüzünde birilerine devretme kavgası veren, Allah'ı hayata karıştırmamaya çalışan münâfıklar… Yeryüzünde Allah'a

hayat hakkı tanımamaya çalışan, Allah dışında bir takım aciz varlıkları İlâh makamına yükseltip onları hayatlarında söz sahibi kabul eden, onların yasalarını uygulamaya çalışan müşrik erkek ve kadınlar da azap görsünler, azaba mahkum olsunlar diye Rabbiniz bu fethi size müjdeliyor.

O münâfık erkek ve kadınlar, o kalplerinde hastalık bulunan erkek ve kadınlar, o müşrik erkek ve kadınlar Allah hakkında kötü zanda bulunuyorlardı. Allah hakkında kötü zan taşıyorlardı. Allah hakkında olmadık şeyler düşünüyorlardı. Allah'a güvenleri yoktu. Allah'ın tek İlâhlığını reddediyorlardı. "Allah hayata karışmaz" diyorlardı. "Allah elçi göndermez, kitap göndermez, Allah arzularını bize bildir-mez, Allah dünya işlerini bilmez," diyorlardı. "Allah bize yetki vermiştir. Yeryüzünde Allah'ın yetkilileri vardır," diyorlardı. Allah'ı kendi İlâhları cinsinden, İlâhlardan bir İlâh kabul ediyorlardı. "İlâhlarımızı biz kendimiz oluştur, biz yönlendiririz," diyorlardı.

İşte Allah'a yakışmayan kötü zanlarda bulunmalarından ötürü kötülük onların başlarına gelmiştir. Kötülük planları, kötülük kurguları onların kendi başlarına gelmiştir. Müslümanlar hakkında düşündükleri tüm kötülük komploları onların kendilerine dönmüştür. Allah hakkındaki bu kötü zanlarından ötürü Allah da kötülüğü onların üzerlerine vurmuştur. Allah onlara gazap etti. Allah onlara lânet etti ve onlara cehennemi hazırladı. Onların gidecekleri, yuvarlanacakları yer cehen-nemdir ve o cehennem ne kötü bir varış yeridir! Ne kötü bir konaklama yeridir!

Allah bizi kendi lânetinden, kendi gazabından ve ateşinden korusun. Onlar gibi olmayalım ki, Rabbimiz böyle kötü bir âkıbetten bizi korusun. Allah'a iman iddiamızda münâfıklardan, iki yüzlülerden olmayalım. Diliyle inandım deyip de hayatıyla, hayat programıyla bu imanı yalanlayanlardan olmayalım. Allah'a iman ettim deyip Allah'ın istemediği bir hayatı yaşamayalım. Dili farklı, kalbi farklı münâfıklardan olmayalım. Müşriklerden de olmayalım. Allah'a ortak koşanlardan da olmayalım. Allah'a yetki sınırlaması getirenlerden, Allah'ın sıfatlarını Allah berisinde başka İlâhlara yükleyenlerden, Allah'la birlikte başkalarını da dinleyenlerden, başkalarına da kulluk edenlerden, baş-kalarını da razı etmeye çalışanlardan, başkalarının yasalarını da uygulayanlardan olmayalım. Allah'ı Allah'ın kendisini tanıttığı gibi tek Rab, tek İlâh kabul edelim. Allah hakkında kötü zanlarda bulunmayalım. O'nu zatıyla, sıfatlarıyla, isimleriyle, yetkileriyle, kitabıyla, peygamberiyle tanıyalım da, şirke düşüp başımıza belâ satın almayalım. Allah'ın lânetini hak edenlerden, Allah'ın gazabına uğrayanlardan ol-mayalım.

İlk âyetlerde, Allah yolunda olan Rasulullah ve beraberindeki Müslümanlara lütfedilen nîmetler, fetihler, zaferler, müjdeler gündeme geldi.

Ama hemen arkasından onlara verilenlerin tamamen aksine münâfık erkek ve kadınlara, müşrik erkek ve kadınlara verilenler ne kadar kötü değil mi?

Âyetler dikkatinizi çekti mi? Rabbimiz hepsini iç içe anlatıyor. Bir tarafta Allah'a, Allah'ın istediği gibi iman etmiş, Allah'ın istediği gibi bir hayat yaşayan mü'minler, diğer tarafta Allah'ı reddetmiş, Allah'ın istediği gibi değil de kendi hevâ ve hevesleri istikâmetinde hayat yaşayan kâfirler, müşrikler ve münâfıklar… Bir tarafta iyiler, diğer tarafta kötüler… Bir tarafta hayır, diğer tarafta şer… Bir tarafta dünya, diğer tarafta âhiret… Bir tarafta Allah'ın rızası, diğer tarafta Allah'ın gazabı ve lâneti… Gerçekten mükemmel bir ikili anlatımla karşı karşıyayız.

İşte bu ikili yol, ikili tercih her zaman gözümüzün önünde durmaktadır. Bu ikiden birini seçim hakkı bize aittir. Diler Allah'ın istediği gibi bir takva ve teslimiyet yolunu tercih edip Allah'ın rızasını ve cennetini kazananlardan oluruz, dilersek Allah'ı, kitabını kapatıp keyfimizce bir hayat yaşayarak cehenneme gidenlerden oluruz.

7. "Göklerdeki ve yerdeki ordular Allah'ındır. Allah güçlü olandır, hakim olandır."

Göklerin ve yerin orduları tamamen Allah'ındır. Göklerde ve yerde ne varsa hepsinin sahibi Allah'tır. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ın askerleridir ve hepsi de sadece Allah'ı dinlemektedir. Tüm âlemin sahibi O'dur. Tüm âlemde sözü geçen yetkili O'dur. Cebbar ve Kahhâr O'dur. Azîz ve Hakîm de O'dur. Güç ve kudret sahibi, izzet ve şeref sahibi, egemenlik ve hâkimiyet sahibi O'dur.

8-9. "Ey Muhammed: Doğrusu seni şâhit, müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Ey insanlar, siz de Allah'a ve peygamberine inanasınız, ona yardım edesiniz, O'na saygı gösteresiniz ve O'nu sabah akşam tesbih edesiniz."

"Ey peygamberim, seni bir şâhit olarak gönderdik. Tüm ümmetine, tüm Müslümanlara ve tüm insanlığa bir şâhit olarak gönderdik seni. Sen Müslümanlara şâhitsin, Müslümanlar da tüm insanlığa şâhittir. Senin bu şâhitliğinle yeryüzünde herkes Allah'a, imana, İslâm'a şâhit olacak. Artık yeryüzünde hiç kimse bizim Allah'tan, Allah'ın dininden, Allah'ın hayat programından, Allah'ın istediği kulluktan haberimiz yoktu diyemeyecektir. Hiç kimse biz bunu duymamıştık deme hakkına sahip olamayacak. Sen buna şâhitsin. Sen tüm dünyanın gözleri önünde buna şahadet edecek bir hayat yaşadın. İşte şâhit sensin. İşte şâhit senin yaşadığın hayattır. Senin yaşadığın kulluk, se-nin gerçekleştirdiğin Hudeybiye anlaşması, Hayber'in fethi, senin gerçekleştirdiğin cihad, namaz, oruç, hac, nikâh, talâk, zikir ve tüm hayatın şâhittir. Sen tüm insanlığa bir şâhit olarak gönderildin.

Bir de sen beşîr ve nezîr olarak gönderildin. Senin bir görevin, bir misyonun da nezîr ve beşîr olmandır. Sen bir uyarıcısın. İnsanları cennet ve cehennemle uyarasın diye gönderdik seni. Allah'a, Resûlü'ne iman edesiniz, Allah Resûlüne destek olasınız diye. Allah'a saygı gösteresiniz, O'nu yüceltesiniz, O'nun dinine sahip çıkasınız, O'nun hayat programını tüm programlara, O'nun dinini tüm sistemlere, O'nun yolunu tüm yollara tercih edip üstün tutasınız diye o Resûlü bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. O Allah'ı sabah-akşam tesbih edesiniz, sabah-akşam gündeme alasınız, yüceltesiniz, O'nu noksan sıfatlardan arındırarak dilinizle, hayatınızla tenzih edesiniz diye Resûlü size gönderdik."

"O Resûlü size gönderdik ki, o size Rabbinizi nasıl tesbih edeceğinizi, Rabbinize nasıl kul olacağınızı öğretsin. Rabbinizi nasıl tanıyacağınızı, O'na nasıl kulluk yapacağınızı size öğretsin. Siz onu örnek alın ve aynen onun gibi bir hayat yaşayın diye onu size gönderdik." İşte peygamberin geliş gayesi budur. İşte peygamberin varlık sebebi budur.

10. "Ey Muhammed! Şüphesiz sana baş eğerek ellerini verenler, Allah'a baş eğip el vermiş sayılırlar. Allah'ın eli onların ellerinin üstündedir. Verdiği bu sözden dönen, ancak kendi aleyhine dönmüş olur. Allah'a verdiği sözü yerine getirene, Allah büyük ecir verecektir."

"Ey peygamberim, seninle biatleşenler, seninle ahitleşenler, seninle sözleşenler bilsinler ki muhakkak Allah'la biatleşmişler, Al-lah'la ahitleşmişler, Allah'la sözleşmişlerdir. Sana el verenler muhakkak ki Allah'a el verip boyun eğmişler demektir. Allah'ın eli sana biat için uzanan o mü'minlerin ellerinin üzerindeydi. Rasulullah Efendimiz orada yiğit ashabıyla bir sözleşme, bir biatleşme yapmıştı. Mekke'ye elçi olarak gönderilen Hz. Osman efendimizin şahadet haberi ulaşınca, Rıdvan ağacının altında Rasulullah Efendimiz ashabıyla bir biat gerçekleştirmişti. Sahâbe-i kiram bu kritik durumda Rasulullah Efendimize söz verdiler. Yanlarında sadece basit kılıçları olduğu, savaş için bir hazırlıkları olmadığı halde, orada Rasulullah Efendimizin elinin üzerine ellerini koyarak kanlarının son damlasına kadar Rasulullah Efendimizin yanında Mekkeli müşriklerle savaşacaklarına, asla onu yalnız bırakmayacaklarına, asla düşmana arkalarını dönmeyeceklerine dair söz verdiler.

İşte Rabbimiz orada Resul-ü Ekrem efendimizle Müslümanların gerçekleştirdikleri anlaşmalarının, biatlerinin değerini, üstünlüğünü anlatıyor.

Rabbimiz: "Ey peygamberim onlar seninle biatleşmediler, seninle sözleşmediler, onlar Benimle biatleştiler, onlar Benimle sözleştiler" buyurarak onların bu biatlerinin yüceliğini, makamlarının, şereflerinin zirve noktasını

haber veriyor. Çünkü Allah'ın eli o anda onların eli üzerindeydi. Yani o sözleşmede Allah da vardı. O sözleşmede Allah da taraftı. Artık kim bu sözleşmesinden vazgeçer, sözleşmesine aykırı davranırsa kendi nefsinin aleyhine davranmış, kendi aleyhine vazgeçmiş demektir. Ama kim de Allah'a vermiş olduğu sözünde durur, Allah'a vermiş olduğu ahdine riâyet ederse, işte ona büyük bir mükafat hazırlanmıştır. Kim ki Allah'a verdiği sözünde durursa, Rab-bimiz ona çok büyük mükafatlar verecektir.

Bey'atle alâkalı sorulan bu soruya binaen kısaca birkaç söz söyleyelim: Bey'at; kadın veya erkek müslümanlığa giren, İslâm'ı kabul eden kişinin bu işi kabullendiğinin beyanıdır. Bey'at Rasûlullah'a yapılır. Fakat gerçekte Allah'a yapılmaktadır. Esas iş Allah'a bey'attır. Resulullah'la bey'atleşme C. Hakka bey'atin bir nişanesidir. Tavafta Haceru'l Esved'in selamlanması, her namazda yapılan iftitah (baş-langıç) tekbiri hep bu bey'atin nişaneleridir.

Bey'atle kişi bey'at ettiğinin emrine âmâde olduğunu arz etmekte, ondan sadır olan programın kendisi için bağlayıcı olduğunu, tüm hayatını bu programa göre tertip ve tanzim edeceğini tekeffül ve taahhüt etmektedir. Bu da ancak Allah adına O'nun elçisine yapılabilir. Zira sözü, ameli kendisine reddedilemeyecek tek insan odur. Ama Allah ve Resûlüne yapılan bey'at çerçevesinde kalmak kayd u şartıyla, yani bu bey'ate ters düşmemek kayd u şartıyla, bu bey'ati hatırlatan, bu bey'atin devamını sağlayan bey'atler de caizdir. Halîfe'ye, imama, emire yapılan bey'atler işte bu mânâya bey'atlerdir.

Şu anda insanların birbirlerine yapmaya çalıştıkları bey'atler gerçekten devlet kuran bir otoriteye yapılan bey'atler midir, değil midir konumuz bu olmadığı için bu kadarıyla iktifa ediyorum ve bunun tartışmasına girmek istemiyorum. Ancak soruya binaen şu kadarını söyleyelim ki bey'at elbette iki tarafın birbirlerine bir akilde yetki devretmesidir. Bey'at edilen bey'at edenleri Allah'ın kitabı ve resûlünün sün-neti istikametinde yöneteceğine, bey'at edenler de bey'at ettikleri kişiyi canları pahasına koruyacaklarına dair söz veriyorlar demektir. Acaba gerçekten bey'at edilenlerde böyle bir güç var mı, veya bey'at edenlerde bey'at ettiklerini koruyabilecek bir güç var mı yok mu onu iyi düşünmek lâzım. Değilse bu henüz kadınlık fonksiyonlarını icra etmekten uzak üç yaşındaki bir kız çocuğu ile, yine aynen onun gibi er-keklik gücü olmayan iki yaşındaki bir çocukla yapılan nikâh akdi gibidir.

Bu sözleşmeden sonra civar kabileler, çevredeki insanlar ve kalplerinde hastalık bulunan bazı kimselerle alâkalı değerlendirmelere şâhit olacağız. İnsanlar savaş karşısında ne düşünüyorlar? Savaşı nasıl değerlendiriyorlar? Niçin savaşa gitmek istemiyorlar? Niçin peygamberle birlikte bulunmaktan kaçıyorlar? Özürleri ne? Rabbimizin bunlara cevabı nasıl? İşte bakın şimdi de Rabbimiz bu konularda bilgi verecek:

11. “Bedevilerin savaştan geri kalmış olanları, sana: “Bizi mallarımız ve ailelerimiz alıkoydu. Allah’tan bi-zim bağışlanmamızı dile” diyecekler. Dilleriyle, gönüllerinde bulunmayanı söylerler; de ki: “Allah size bir zarar gelmesini, yahut bir fayda elde etmenizi dilerse, O’na karşı kimin gücü bir şeye yeter? Kaldı ki, Allah yaptıklarınızdan haberdardır.”

Müslümanların gücü, varlığı ve ağırlığı Mekkeli Kureyş tarafından da kabul edilince, daha önce Peygamber Efendimizle antlaşmış ama onunla birlikte savaşa gitmemiş olan civar kabileler yavaş yavaş Peygamber Efendimize yaklaşma zarureti duyuyorlar. Onlar senin gücünü anlayıp gelip sana diyecekler ki: “Ey Muhammed, bizler sizinle birlikte bu sefere katılamadık. Sizinle birlikte gelemedik. Ancak bi-lesin ki bu sana inanmadığımızdan, seni sevmediğimizden değildir. Mâzeretlerimiz sebebiyle buna imkân bulamadık. Bizim mallarımız, mülklerimiz, işimiz, aşımız, dükkanımız, tezgâhımız bizi meşgul etti. Çekimiz, senedimiz bizi bırakmadı ki seninle birlikte olalım. Atımız, arabamız yakamızı bırakmadı ki senin hatırını soralım. Meşguliyetimiz sebebiyle biz seninle gereği gibi ilgilenemedik. Ne olur ey Allah’ın Re-sûlü, bizim için biraz istiğfar etsen!” Her şeyi bilen, bilgi kendisinden olan Rabbimiz daha olmamış bir şeyi, gelecekte olacak bir şeyi Rasu-lullah Efendimize haber veriyor. “Gelecekler ve sana böyle diyecekler,” buyuruyor.

Onlar kalplerinde olmayan şeyi dilleriyle söylüyorlar. Yani ciddi değiller, bu sözlerinde samimi değiller. Kalplerinde başka şeyler var, dilleri başka şeyler söylüyor. “Böyle ikiyüzlülere karşı dikkatli ol ey peygamberim,” buyurarak Rabbimiz onlara karşı peygamberini bilgilendiriyor ve uyarıyor. Peygamberin ihtiyacı anında ondan tüyeceksin, Müslümanların sıkıntılı anlarında onları yalnız bırakacaksın, Peygamber ve Müslümanlar bir zafer kazandıkları, bir güç ve kuvvete ulaştıkları zaman da hemen onlara yanaşıp, “aman bizi de unutma, ganîmetlerden bize de bir şeyler ayrılsın” diyecek, cukka kapmaya çalışacaksın. Külfetleri göğüslemekten kaçacak ama menfaat devşirmeye çalışacaksın. Rabbimiz buna müsaade etmiyor.

Peygamberim sen onlara de ki: “Allah’tan size ulaşacak olana kim engel olabilir? Allah size bir zarar vermeyi murad etse, yahut da Allah size bir fayda, bir menfaat ulaştırmayı murad etse onu sizden engelleyecek başka kim var? Allah’ın takdirinin önüne geçebilecek birileri var mı? Nîmetini engelleyebilecek, azabını defedebilecek birilerini biliyor musunuz? Bilâkis Allah tüm yaptıklarınızdan, tüm söylediklerinizden haberdardır. Allah’tan bir şeyi gizlemeniz, saklamanız mümkün değildir.”

Allah, Peygamberine ve beraberindeki Müslümanlara yardım etti. Peygamber ve tercihini ondan yana kullanan mü’minleri destekledi, onlara fetih müjdesi verdi. Onlara akla hayale gelmedik lütuflarda bulundu, üstünlükler

nasip etti. Münâfık erkek ve kadınlara, ikiyüzlü erkek ve kadınlara, müşrik erkek ve kadınlara da yaptıklarının karşılığı olarak lâyık oldukları cezalarını haber verdi. Peygamberin geliş ga-yesini ortaya koydu. Rıdvan ağacının altında Peygamber'e (a.s) biat edenlerin bizzat kendisiyle biatleştiklerini, bu şerefe erdiklerini müjdeledi. İzzet ve şerefin zirvesine tırmanan Müslümanlar karşısında Mekke müşrikleri de anlaşma yapmak zorunda kaldılar.

İşte bütün bunlar açığa çıkınca, Müslümanlar büyük bir şeref kazanınca, Allah ve Resülü'nden ümidini kesenlerin yeniden Allah ve Resûlü'nün yoluna girme yarışına gireceklerini Rabbimiz elçisine haber veriyor. Kıyâmete kadar İslâm toplumunda böyle insanlar hep olacaktır. Halbuki bu adamların daha önceki durumları, duyguları şöyleydi, buyurarak bakın Rabbimiz onu da bildiriyor:

12. "Aslında siz, Peygamberin ve inananların, ailelerine bir daha dönmeyeceklerini sanmıştınız. Bu, gönüllerinize güzel görünmüştü de kötü sanıda bulunmuştunuz. Hayırsız bir topluluk oldunuz."

Aslında sizler Peygamber ve mü'minlerin orada öldürüleceğini, helâk edileceğini ve ebediyen bir daha şehirlerine, ülkelerine, evlerine dönmeyeceklerini zannetmiştiniz. Öyle hesap etmiş, öyle ummuştunuz. Mekkeli müşrikler onların işini bitirecek, defterlerini dürecek ve sizler de o peygamberden ve beraberindeki Müslümanlardan kurtulup istediğiniz gibi münâfıkça bir hayat yaşayacaksınız. Hesabınız böyleydi. "Artık Müslümanların sonları geldi, bu iş burada biter," diyordu-nuz. Bu duygu, bu düşünce, bu beklenti de sizin kalplerinize süslü gösterildi. Sizler kötü kötü zanlarda bulundunuz. Allah hakkında, peygamber hakkında, Allah desteğindeki mü'minler hakkında çok kötü zanlarda bulunuyordunuz. Allah'ın yenilebileceğine, yani Allah desteğindeki bir peygamberin ve mü'minlerin yenilebileceğine inandınız. Bu halinizle gerçekten helâki hakketmiş bir toplum oldunuz.

Allah hakkında, peygamber hakkında, Müslümanlar hakkında ne kötü duygular, ne kötü düşünceler, ne kötü beklentiler bunlar? Hem Müslüman olduklarını iddia edecekler, hem Allah ve Resûlü'ne inandıklarını, hem Müslümanlarla beraber olduklarını söyleyecekler, hem Allah'ın Resûlü'ne gelip itaatlerini bildirecekler, hem de gelişen olaylar sebebiyle birdenbire kalplerindeki hastalıklar nüksedecek ve Allah hakkında da, Rasulullah hakkında da, Müslümanlar hakkında da en kötü zanlarda bulunacaklar. Olacak şey midir bu? Bir müslüma-na yakışır mı bu? Yoksa sizin kalbinize iman yerleşmedi mi? Yoksa bu iman iddialarınız yalan mıydı? Böyle gerçek bir imanla iman etmeyen, Allah'a tam bir teslimiyetle teslim olmayan insanların, dünyayı da, âhireti de, savaşı da, barışı da, hayatı da iyi bir şekilde değerlendirmeleri mümkün

olmuyor. Furkân'la, Kur'an'la, basiretle hadiselere bakamayan insanların tüm değerlendirmeleri bozuk oluyor.

Bedir'den sonra, bu kalbinde hastalık olanların kalplerini bir sevinç kapladı. "Tamam" dediler, "artık Müslümanların işi bitti." Hendek savaşı esnasında, ahzab'ın, birleşik düşman ordularının her yandan Müslümanları kuşattıkları, Rasulullah ve beraberindeki yiğitlerin sıkıntılı anlar yaşadıkları bir atmosferde hainlerin yüzleri güldü. "Tamam, artık bundan sonra bu Müslümanların Medine'de kalmaları da, hayatta kalmaları da mümkün değildir," demişlerdi. Müslümanlar Pey-gamberlerinin yanında ellerinde basit kılıçlarıyla Mekke'ye doğru giderlerken için için seviniyorlardı. "Tamam şimdi işleri bitecek. Bunları hazırlıksız yakalayan müşrikler bunların tamamını kılıçtan geçirip yok edecekler," dediler.

"Hayber de tamam, bu sefer işleri bitik," dediler. "Yahudiler bunların hesabını şimdi görecek," dediler. "Artık iflah olmaz bu müs-lümanlar" diyerek sevindiler. Hep Müslümanlar hakkında bu tür zanlarda bulunuyorlardı. Allah'ın yardımını hiç düşünmüyorlardı. Allah hakkında çok kötü zanlarda bulunuyorlardı. Ama bekledikleri olmayınca, Müslümanlar galip gelince de, ganimet hesaplarıyla hemen onların yanında bitiveriyorlardı. Tüm Arabistan yarımadasında Müslümanların adım adım ilerlemeleri, başarıdan başarıya ulaşmaları on-ları için için kahrediyor, onları tekrar Müslümanlara yöneltiyor, onlara "biz zaten sizinle beraberdik," dedirtiyordu.

Münâfık tipinin kalbinde daima bir aşağılık, bir eziklik mevcuttur. Müslümanların başarıları sürekli onların kalpleri üzerinde bir baskı kurar. Dünya üzerinde az sayıda Müslümanın küçücük bir başarısı bile bunları etkiliyor. Üzülmekle birlikte başarıya ulaşan Müslümanların yanına yanaşmak gereği duyuyorlar. Şu anda da bu tür münâfıkları çok hoş görme ve tanıma imkânına sahip oluyoruz.

13. "Allah'a ve peygamberine kim inanmamışsa bilsin ki, şüphesiz Biz, inkârcılar için çılgın alevli cehennemi hazırlamışızdır."

"Kim Allah'a ve Resûlü'ne iman etmezse, kesinlikle bilsin ki Biz onlara, o kâfirlere acıklı bir sair azabı hazırladık. Onlara dayanıl-maz bir cehennem ateşi hazırladık."

14. "Göklerin ve yerin hükümranlığı Allah'ındır. O, dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Allah bağışlayan-dır, merhamet edendir."

Böyleleri iyi bilsinler ki, göklerin ve yerin hükümranlığı, göklerin ve yerin mülkiyeti Allah'ındır. Melik olan, Mâlik olan, mülkün sahibi olan, mülkünde egemen olan Allah, mülkü olan insanlardan dilediğini bağışlar, dilediklerine de azap eder. Bağışlama yetkisi de, azap etme yetkisi de O'na

aittir. Tüm yetki O'na aittir. Kullarından kendisine iman eden, kendisi için bir hayat yaşayan ve yaşadığı hayatla bağışlanmayı talep edeni bağışlar, tercihini azaptan yana kullanana da azap eder. Ama bilesiniz ki O fazlasıyla bağışlayan, fazlasıyla merhamet edendir. Kulları için bağışlamadan yanadır, merhametten yanadır. Lâkin illa da azap isteyenlere de azap edendir.

15. "Savaştan geri kalmış olanlar, siz ganimetleri almaya giderken: "Bırakın, biz de sizinle gelelim" diyeceklerdir. Onlar Allah'ın sözünü değiştirmek isterler. De ki: "Bize uymayacaksınız; Allah sizin için önceden böyle buyurmuştur." Size: "Hayır, bizi çekemiyorsunuz" diyecekler. Aksine, kendileri ancak pek az söz anlayan kimselerdir."

Yine onlardan geride kalanlar, peygamberle ve Müslümanlarla birlikte savaşa katılmayıp kaçanlar sizler ganimetleri almaya giderken gelip sana diyecekler ki: "Bırakın da biz de sizinle birlikte gelelim." Rabbimiz zafer olarak, en büyük bir fetih olarak Müslümanlara müjdelediği Hudeybiye'den sonra Hayber'in fethini ve Hayber Yahudilerinin ganimetlerini nasip edecek. Daha düne kadar Müslümanların yok olup gitmesini, telef olup gitmesini isteyenler hemen harekete geçip ganimetten pay almak için Müslümanların yanına koşacaklar. "Bizi de yanınıza alın da, biz de gidip o ganimetten payımızı alalım," diyecekler. Bunların derdi Allah'ın kelâmını, Allah'ın yasasını değiştirmek.

Allah şöyle buyurur: "Siz asla bize tabi olamayacaksınız. Siz bu bozuk düzen tavırlarınızla bizim zaferlerimizde de, bizim sevinçlerimizde de, bizim tasalarımızda da asla bizimle beraber olamayacaksınız. Kötü günlerimizde de, iyi günlerimizde de asla bizimle beraber olamayacaksınız." Rabbimizin bu uyarısını Rasulullah Efendimiz onlara hatırlatınca, Rabbimiz onların şunu söyleyeceklerini haber veriyor:

"Siz bizi çekemiyorsunuz. Siz bizim de ganimetlere sahip olmamızı kıskanıyorsunuz. Bizim de sizinle birlikte savaşa gelip kazan-mamızı istemiyorsunuz." Siz onlara deyin ki, "siz sözü az fıkheden, sözü az anlayan kimselersiniz. Anlayışı kıt insanlarsınız. Anlamıyor, anlamak ta istemiyorsunuz. Sizler samimi Müslümanlar olsanız, Ra-sulullah ve Müslümanlar niye sizi kıskansınlar ki? Onlar zaten mal-mülk için çırpınan insanlar değiller. Onlar bırakın böyle bir savaştan gelecek ganimetleri, zaten kendi mallarını, mülklerini bile kardeşleriyle paylaşma kavgası veren kimselerdir.

Yani siz onları sıkıntılı anlarında terk edin, onlar için felâket isteyin, onların bitmesini bekleyin, sonra o Müslümanlar soylu zaferlerle, ganimetlerle dönünce de, biz de sizinle beraberiz deyin. Sorumluluk yüklenmeye gelince, savaşa gelince, fedakârlığa gelince kaçın, ortalarda görünmeyin, ama ganimet devşirmeye gelince ileri atılın. Ne büyük bir hainliktir bu?

16. “Ey Muhammed! Bedevilerden geri kalmış olanlara de ki: “Güçlü kuvvetli bir millete karşı, onlar Müslüman olana kadar savaşmaya çağrılacaksınız; eğer itaat ederseniz Allah size güzel ecir verir, ama daha önce döndüğünüz gibi yine dönecek olursanız sizi can yakan bir azaba uğratır.”

Ey peygamberim, onlara, o Arabîlerden geri kalanlara, “işimiz, gücümüz, malımız, mülkümüz, çoluğumuz-çocuğumuz bizi seninle savaşa gelmekten meşgul etti, mâzeretlerimiz çoktu da onun için gelemedik” diyen, ama ganimeti görünce de hemen senin yanına damlayanlara de ki: “Siz güçlü, kuvvetli bir toplumla savaşa çağrılacaksınız. Ya onlarla savaşı göze alırsınız, yahut onlar teslim olurlar. Onlar Müslüman oluncaya, onlar Allah’ın emirlerine teslim oluncaya kadar savaşacağınız bir topluma dâvet edileceksiniz. Haydin bakalım, iyi düşünüp karar verin. Yakında böyle bir fırsat çıkacak karşınıza. Onlar teslim oluncaya, Müslüman oluncaya kadar kendileriyle savaşa devama dâvet edileceksiniz.

Eğer siz itaat eder, bu savaş dâvetini kabul ederseniz, Allah size çok büyük mükafatlar verecektir. Ama daha önceki davranışlarınız gibi yüz çevirirseniz o zaman da Allah size büyük bir azap tattıracaktır. Artık bu savaş Bizanslılarla yapılacak bir savaş olabilir, İranlılarla, yahut diğer müşrik kabilelerle yapılan bir savaş olabilir. Yani si-zin çağrılacağınız bir savaşta sizin Allah ve Resûlü’nün dâvetine icabet etmeniz gerekecektir.

17. “Ama, gözleri görmeyen kimse savaşa gelmezse ona bir sorumluluk yoktur; topala ve hastaya da sorumluluk yoktur. Kim Allah’a ve peygamberine itaat ederse, Allah onu, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar. Kim yüz çevirirse, onu can yakıcı azaba uğratır.”

Peki bu savaşlardan muaf tutulacak, affedilecek kimse yok mu? Elbette var. Gözleri görmeyen âmâlara, topal olanlara zorluk yoktur. Hasta olanlara da zorluk yok, onlara da bu konuda af var. Bunlar isterlerse bu savaşlarda bulunmayabilir, gitmeyebilirler. Kim Allah ve Resûlü’ne itaat ederse onlar altlarından ırmaklar akan cennetlere girerler. Kim de Allah ve Resûlü’ne itaatten yüz çevirirse onlar da Allah’ın acıklı azabına mahkumdurlar. Bütün Müslümanlar bu Hudeybiye’den sonra daha zorlu savaşlara dâvet edileceklerdir. Tüm dünyaya bir açılım gerçekleşecek. İşte bu durumda sadece affedilenler, özrü kabul edilecek olanlar burada sayılanlardır. Âmâlar, topallar ve hastalar. Bunun dışında yok malım mülküm, yok tarlam tapanım, yok oğlum kızım özrü asla kabul edilmeyecektir. Kim Allah ve Resûlü’nün dâvetine icabet ederse altlarından ırmaklar akan cennetlere gi-recek, kim de Allah ve Resûlü’nden yüz çevirirse, Allah ve Resûlü’nün dâvetinden iraz ederse o da acıklı bir azapla azaplandırılacaktır. Hüküm Allah’ındır. O dilediğine azap eder, dilediklerini de cennetine ko-yar. O’ndan başka yetkili yoktur.

18,19. "Ey Muhammed! Allah inananlardan, ağaç altında sana baş eğerek el verirlerken, andolsun ki hoşnut olmuştur. Gönüllerinde olanı da bilmiş, onlara güvenlik vermiş, onlara yakın bir zafer ve ele geçirecekleri bol ganimetler bahşetmiştir. Allah, güçlü olandır, hakim olandır."

Resûl-i Ekrem Efendimiz ve beraberindeki sayıları 1400 kadar olan Müslümanlar sadece umre yapmak, sadece Kâbe'yi ziyaret etmek maksadıyla Mekke'ye doğru yönelirlerken, Mekke müşrikleri buna engel oldular. Rasulullah Efendimiz ve beraberindeki Müslümanları Kâbe'yi tavaftan engellediler. Rasulullah Efendimiz müşriklerin niyetlerinin ne olduğunu araştırmak üzere Hz. Osman efendimizi Mekke'ye gönderdi. Hz. Osman efendimizin Mekke'ye varmasının ar-ka-sından müthiş bir haber geldi. Rasulullah Efendimizin elçisi Osman e-fendimizin müşrikler tarafından şehit edildiği haberi duyuldu ve gerçekten bu haber Rasulullah ve Müslümanları çok tedirgin etti. Hemen o anda sayıları 1400 kadar olan Müslümanlar Rasulullah Efendimizle bir sözleşme yaptılar, bir biat gerçekleştirdiler. Bu biat bir ağacın altında gerçekleştirilmişti. İşte sûrenin bu bölümünde gündeme getirilen ağaç, bu ağaçtır ve bu ağacın altında yapılan biat, bu biattir.

Yiğit Müslümanlar, her halükârda Resul-i Ekrem'in yanında olmak, ölümüne kadar savaştan geri kalmamak üzere Peygamber'e (a.s) söz verdiler. "Hiçbirimiz hayatta kalmayıncaya kadar savaşacağız," dediler. İşte Rasulullah'ın elini sıkarak yiğit Müslümanların gerçekleştirdikleri bu biat bizzat Rabbimiz tarafından onaylanırken, övülürken, az sonra gelen o haberin yanlışlığı, Hz. Osman efendimizin öl-dürülmediğinin anlaşılması ve Kureyş'in Rasulullah Efendimizin bulunduğu yere kadar gelmesi Müslümanları rahatlatmıştı. Ama biat ta gerçekleşmişti, verilen söz kıyâmete kadar geçerliydi. O gün onlar adına, bugün de bizim adımıza ve kıyâmete kadar gelecek Allah yolunun, peygamber yolunun yolcuları adına geçerli olacaktı. Bakın işte Rabbimiz bu âyetinde bunu anlatıyor:

Muhakkak ki Allah o mü'minlerden, o yiğitlerden razı olmuştu. O yiğitler o ağacın altında ölümüne kadar savaşacaklarına dair sana biatlerini sunarlarken, sana söz verirlerken, seninle biatleşirlerken, Allah onların bu davranışlarından, bu yiğitliklerinden razı olmuştur. Allah sana o sözü verirlerken onların kalplerinde olan niyetlerini, samimiyetlerini de bildi, bilmektedir. O anda nasıl bir kararlılık içinde, nasıl samimi bir duygu içinde olduklarını, nasıl bir İslâmî heyecan ta-şıdıklarını, Rasulullah'ın bir işaretiyle Kureyş üzerine nasıl yalın kılıç saldıracaklarını, kütükte doğranır gibi doğransalar bile nasıl geri dön-meyeceklerini, döneklik yapmama kararında olduklarını Allah bildi. Allah onlar üzerine bir sekînet indirdi. Bir huzur, bir güven indirip onların kalplerini rahatlattı. Gönüllerine bir genişlik ve huzur verdi. Yakın bir fethi, yakın bir zaferi, bir başarıyı da hemen müjdeleyiverdi. Çok yakın bir gelecekte ulaşacakları çok büyük ganimetleri de onlara müjdeleyiverdi. Alacakları, sahip

olacakları ulaşacakları ganimetlerle müjdeledi onları. Doğrusu Allah Azîzdir, her şeye güç yetirendir, yenil-mezdir, her şeye hükmedendir. Düşmanlarından, kâfirlerden intikam alandır, dostlarına, Müslümanlara yardım edendir.

İşte bu âyetlerinde Rabbimiz, Peygamber Efendimize ve beraberindeki yiğit Müslümanlara müjdeler veriyordu. Neydi bu müjdeler? Yakın bir fetihten söz ediyor Rabbimiz. Bu fethin Hayber'in fethi olması lâzımdır. Çünkü Hudeybiye'den çok kısa bir süre sonra Müslümanlara nasip olan fetih, Hayber'in fethi olmuştur. Rasulullah Efendimiz bundan sonra Hayber'i fethetmiş ve Müslümanlar o bölgenin en zenginleri olan Yahudilerin ganimetlerine sahip olmuşlardır. Rabbimi-zin yakın bir fetihle müjdelediği Müslümanlar çok büyük zenginliklere ulaşmışlardır. Daha düne kadar Medine'de savunma savaşı veren, Hendek'te ahzaba karşı, üzerlerine gelen birleşik ordulara karşı savunma savaşı veren Müslümanlar Rabbimizin müjdesi, desteği ve yardımıyla bu umre seferinden zaferle dönerlerken şimdi pek çok ganimetler Rabbimiz tarafından kendilerine lütfediliyordu. Rabbimiz onları bu samimiyetleri, bu yiğitlikleri sebebiyle ödüllendiriyordu.

20. "Allah size, ele geçireceğiniz bol bol ganimetler vaad etmiştir. İnananlar için bir belge olması, sizi doğru yola eriştirmesi için bunları size hemen vermiş ve insanların size uzanan ellerini önlemiştir."

"Allah size pek çok ganimetler vaad etti ey Müslümanlar! Siz o Rabbinizin size vaad ettiği ganimetlere ulaşacaksınız. Sizin olacak onlar! Bundan başka daha sizlere çok çok fetihler, çok çok ganîmetler verecek Rabbiniz. Siz Rabbinizin, peygamberinizin yolunda olduğunuz sürece daha çok lütufları olacak Rabbinizin. Sizin için bu konuda acele de edecek, hemen verecek size. Çok acele bir şekilde siz Rab-binizin bu vaatlerine ulaşacaksınız. Rabbiniz insanların ellerini de si-zin üzerinizden uzaklaştırdı. İnsanların ellerini sizin üzerinizden çekti. Onlar size Allah'ın yardımıyla hiçbir zarar veremediler. İşte Rabbinizin bu lütufları mü'minler için bir âyet, bir işaret olsun içindi.

Rabbimiz Müslümanlara hem ganimet vaadediyor, hem kâfirlerin, müşriklerin ellerini Müslümanların üzerinden defediyor, onların Müslümanlara sataşmalarını, saldırmalarını engelliyor, hem de Müslümanlara fetihleri, zaferleri müyesser kılıyor.

İşte bütün bunlar Allah'ın mü'minlere birer lütfuydu. Allah'ın her zaman mü'minlerin yanında olduğunun, her an mü'minlere destek olduğunun açıkça belirtisi oluyordu. Rabbimizin âyetlerinin, Rabbi-mizin güç ve kudretinin gün yüzüne çıkmasıydı. Yine Müslümanların Allah yolunda olduklarının, sırat-ı müstakimde olduklarının açık bir belgesiydi. Ya da Müslümanların apaçık bir yola ulaştırılması, yürüdükleri yolun doğruluğu konusunda kalplerinin yatıştırılmasıydı.

21. "Bundan başka, sizin gücünüzün yetmediği fakat Allah'ın sizin için sakladığı ganimetler de vardır. Allah her şeye kâdir olandır."

Şu anda henüz sizin için takdir edilmemiş, henüz şu anda size verilmemiş olanlar da var. Muhakkak ki Rabbiniz onları sizin için saklamıştır. Şu anda sizin gücünüzün yetmediği, sizin şu anda henüz alamadığınız, ulaşamadığınız şeyleri de Rabbiniz ihata etmiştir. Yani daha Rabbinizin sizin için hazırladığı, size ileride lütfedeceği pek çok fetihler, pek çok zaferler, nimetler, ganimetler vardır ki, Allah onları da ihata etmiştir. Rabbiniz onları kendi katında, kendi bilgisi ve takdiri altında saklı olarak tutuyor, zaman ve zemin müsait oldukça bu lütuflarını, bu nimetlerini de size ulaştıracaktır. Çünkü Allah her şeye kâdirdir, her şeye güç yetirendir, her şeyi takdir edip yönetendir.

22. "İnkar edenler sizinle savaşsalardı yüz geri döneceklerdi. Sonra bir dost ve yardımcı da bulamayacaklardı."

"Eğer kâfirler sizinle savaşsalardı kesinlikle yüz geri döne-ceklerdi. Yani o gün, Hudeybiye günü Hudeybiye anlaşmasından önce eğer onlar sizinle savaşı göze alabilmiş olsalardı, siz onlarla bir an-laşmaya yanaşmamış, ya da onlar anlaşmak istememiş olup ta sizinle savaşa karar vermiş olsalardı, kesinlikle onlar gerisin geriye dönerlerdi. Sonra kendilerine ne bir dost, ne bir velî, ne de bir yardımcı bulamayacaklardı. Siz belki savaş niyetinde olmadığınız için sadece ya-lın kılıçtınız. Onlarla savaşabilecek bir durumda değildiniz. Ama Allah'ın yardımı ve desteği sizinleydi.

İşte gördünüz ey Müslümanlar, sizler Allah ve Resûlü yolunda olduğunuz, Allah ve Resûlü'ne itaat ettiğiniz, Allah desteğinde olduğunuz sürece kâfirlerin sizinle baş etmeleri mümkün olmadı, ebedîyen de olmayacaktır. Yani o kâfirler orada sizinle bir anlaşma yapmayıp ta bir yanlışın içine girip size saldırmayı göze alsalardı bile, kesinlikle bilesiniz ki onlar sizin karşınızda kaçacaklardı ve Allah'ın yardımının, dostluğunun sizinle olması sebebiyle kendileri için ne bir dost, ne de bir velî bulmaları mümkün olmayacaktı."

23. "Allah'ın önceden gelip geçmişlere uyguladığı yasası budur. Allah'ın yasasında değişme bulamazsın."

Bu Allah'ın bir yasasıdır. Bu Allah'ın bir sünnetidir. Bu Allah'ın önceki toplumlara da uyguladığı bir kanunudur. Allah'ın bu sünneti daha önce de geldi geçti. Allah'ın sünnetinde, Allah'ın toplumsal yasalarında asla bir değişiklik bulamazsın. Zamanın hangi diliminde, mekânın hangi bölümünde, hangi coğrafyada, hangi devirde olursa olsun Allah'ın değişmeyen yasası işte budur. Müslümanlar Müslüman oldukları sürece, Müslümanlar Allah'ın istediği gibi bir hayat yaşadıkları, Allah'a güvendikleri, Allah'ın yardımına ehil oldukları sürece kesinlikle bilesiniz ki Allah'ın yardımı ve desteği onlar üzerinedir. Müslümanlar böyle Allah desteğinde oldukları sürece onlarla savaşan kâfirler her zaman

karşılarında önce Allah'ı bulacaklar ve her zaman Müslümanlar karşısında mağlup olup kaçacaklardır. Allah desteğindeki Müslümanlar karşısında onların bir başarıya ulaşmaları asla mümkün olmayacaktır.

Eğer Müslümanlar Allah'ın sünnetine, Allah'ın bu toplumsal yasalarına boyun eğmezler de, Allah yasalarını ihlâl ederek, Allah'ın istediği kulluktan çıkarak, Peygamber'in (a.s) emir ve yasaklarına riâ-yet etmeyerek, Kitap ve sünnetten uzaklaşarak kendi hevâ ve hevesleri doğrultusunda hareket ederek bir savaşa girerlerse, yani Allah desteğini kaybetmiş bir vaziyette karşılarındaki kâfirlerle eşit bir konumda savaşa girerlerse, o zaman da elbette sünnetullah gereği han-gi taraf güçlüyse savaşı o taraf kazanacaktır. O zaman da Müslümanların artık kendilerinden başka hiç kimseyi kınamaya hakları olmayacaktır.

24. "Sizi onlara üstün kıldıktan sonra, Mekke bölgesinde, onların ellerini sizden, sizin ellerinizi onlardan geri tutan, savaşı önleyen O'dur. Allah yaptıklarınızı görendir."

O Allah ki o kâfirlerin, o düşmanlarınızın ellerini, zulümlerini sizden bertaraf edip uzaklaştırdı. Sizin ellerinizi, sizin kılıçlarınızı da onlardan uzaklaştırdı. Mekke'nin merkezinde, Mekke'nin karnında, Mekke'nin hemen yakınında, sizi onlara karşı üstün kıldıktan sonra sizi onlardan, onları da sizden uzaklaştırdı. Bu işi Allah yaptı. Orada böyle bir sonuca Allah karar verdi ve kararını da aynen uygulayıverdi. Orada savaşı Allah önledi. Şüphesiz ki Allah tüm yaptıklarınızı görendir. Kalplere hükmeden, gönüllere sahip olan Allah, tüm savaşları yö-neten, yönlendiren Allah ne sizi onlar üzerine saldırttı, ne de onları sizin üzerinize saldırttı. Her ikinizi de engelledi Rabbiniz. Sonuçta siz-leri muzaffer kıldı, galip getirdi ve bir anlaşma yaptırdı.

Gerçekten Müslümanların çok çok lehine olan, Müslümanları zafere ulaştıran, Müslümanlara Mekke'nin fethini hazırlayan bir anlaşmaydı bu. İlk bakışta Müslümanların aleyhineymiş gibi görünse de, ilerde tüm Arabistan yarımadasını Müslümanların emrine verecek bir başarıydı bu… Müslümanlar büyük bir zafer kazanmışlardı bu anlaşmayla. Hem de kılıçlarını kınlarından çıkarmadan, burunları bile kanamadan. Mekkeli müşrikler artık Müslümanların ve İslâm'ın varlığını kabul etmişlerdi. Düne kadar değer vermedikleri Müslümanlarla barış masasına oturmuşlardı. Müslümanlar adına büyük bir siyasî zaferdi bu.

25. "Onlar inkâr edenlerdir, sizi Mescid-i Haramı ziyaretten ve bağlı kurbanları yerlerine gitmekten alıkoyanlardır. Eğer, oradaki henüz tanımadığınız inanmış erkeklerle inanmış kadınları bilmeyerek ezmek sûretiyle üzüntüye kapılmanız ihtimali olmasaydı, Allah savaşı ön-lemezdi. Allah, dilediklerine rahmet etmek için böyle yap-mıştır. Eğer inananlarla

inkârcılar birbirinden ayrılmış olsalardı, inkâr edenleri can yakıcı bir azaba uğratırdık."

Onlar, o kâfirler sizi Mescid-i Haramdan engelleyen, alıkoyan kimselerdir. O emin bölgede rahat bir şekilde Allah'a kul olmanıza, Allah'ın istediği bir kulluk hayatını yaşamanıza engel olmuş kimselerdir onlar… İşte dün buna izin vermeyen bu alçaklar şimdi şu ziyaretinize de engel oldular. Allah'ın beytini tavaf etmenize izin vermediler. Allah'ın beytine adamış olduğunuz kurbanlıkların oraya ulaşmasını engelleyenler de onlardır. Siz Müslümanlar olarak Allah'ın istediği şekilde kurban edilmek üzere Kâbe'ye kurbanlıklar adamıştınız. Ama daha önce sizi Kâbe'de, Allah'a kulluk kıblesinde Müslümanca bir hayat yaşamanıza izin vermeyen, Allah yasaları egemenliğinde bir kulluk hayatı sergilemenize izin vermeyen bu adamlar, şimdi de sizi Allah'ın beytini ziyaretten, Allah için umre yapmaktan ve kurban kesmekten engellediler. Bu onlar için çok büyük bir vebal, çok büyük bir günâhtır.

Eğer mü'min erkekler ve mü'mine hanımlar olmasaydı, ki siz onları bilmiyorsunuz, yani sizin bilmediğiniz, tanımadığınız mü'min erkek ve kadınlar olmasaydı, onları ezmeniz mümkün olabilirdi ve bilmeyerek onlardan dolayı bir sıkıntıya kapılmanız da mümkün olurdu. İşte bundan dolayı Rabbiniz sizden bir savaşı alıkoydu.

Bir de Allah dilediği kimseyi rahmetine girdirmesi için orada bir savaşı engelledi. Hem orada Müslüman olacaklara Allah'ın rahmetinin ulaşmasına imkân doğdu, hem de bilmeyerek oradaki kimi Müslümanları sizlerin öldürebilme ihtimaliniz engellendi, onları bilmeyerek ezmediniz ve böylece sonunda eyvah diyeceğiniz bir duruma da düş-mediniz. Kansız, kılıçsız Allah'ın yardımıyla bir zafere ulaştınız. İşte bunu da size sağlayıveren Allah oldu. Allah sayesinde buna ulaştınız.

Eğer kâfirlerle Müslümanlar ayrılmış olsalardı, yani Müslümanlar oradan ayrılmış olsalardı o kâfirlere acıklı bir azabı tattırır, onlara hiç acımazdık. Ama onların içinde zayıf, mustaz'af Müslümanlar vardı. İman ettikleri halde Allah ve Resûlü'ne, yol bulamadıkları için, güç bulamadıkları için hicret edemeyip orada, onların arasında kalmış gariban Müslümanlar olmasaydı, onların çoktan defterlerini dürerdik, buyuruyor Rabbimiz. Onların hatırına böylece Mekkeliler de Allah'ın azabından kurtulmuş oluyorlardı.

Allah'ın takdiri o ki, bu anlaşmadan iki sene sonra iki kişi hariç Mekke'nin tamamı Müslüman olacaktı. Hepsine hidâyet lütfedilecekti. Bu insanların tamamı cehenneme gitmekten kurtarılacaktı.

Allah gerçekten büyük hesap sahibidir. Hem o gariban Müslümanların bir savaşla öldürülmelerini engelliyor, hem de yarın Allah'ın gücünü, Allah'ın yardımını ve Müslümanların zaferini görerek Müslüman olacakların orada doğranmasına ve ebedîyen cehenneme gitmesine engel oluyordu. Çünkü geleceği bilen O'dur, yarını programlayan O'dur.

26. "İnkâr edenler, gönüllerindeki cahiliye çağının asabiyet ateşini ateşlendirdiklerinde, Allah, peygamberine ve inananlara huzur indirdi; onların takva sözünü tutmalarını sağladı. Onlar, bu söze lâyık ve ehil kimselerdi. Allah her şeyi bilmektedir."

Kâfirler, inkâr edenler kalplerindeki cahiliye düşüncesinin, asabiyet ve ırkçılık duygularını ateşlediler. Kâfirler kalplerinde hep ca-hiliye anlayışlarını ön plana çıkardılar. Hep cahiliye inanışlarına sarıldılar. Dediler ki, "nasıl olur da biz bu Müslümanların varlığını kabul ederiz? Nasıl olur da onlarla kendimizi bir tutarız? Nasıl olur da biz onlara izin veririz? Nasıl olur da onların Kâbe'yi ziyaretlerine müsaade ederiz?" Hattâ anlaşmanın imzalanması esnasında Rasulullah Efendimiz, "Kâbe'yi ziyaretimiz bu sene olsun," buyurunca, "hayır bu sene olmaz," dediler. "Bu sene bizim bir takım sıkıntılarımız var. Civar kabileler nezdinde bizim zayıf olduğumuz anlaşılır, bu sene değil de gelecek sene olsun," diyerek umre ziyaretini bir sene ertelediler. Ayrıca kendi kendilerine büyüklenip gurura kapıldılar. Cahiliye hamiyetini ön plana çıkardılar. Herkese müsaade ettikleri Kâbe'yi kardeşlerinden kıskandılar. Müslümanların Allah'a kulluklarını engellemeye çalıştılar.

Düşünebiliyor musunuz? Bir Kâbe ki Hz. Adem (a.s) dönemin-den beri kimsenin girmesi engellenmemiş. Herkes rahat ve güvenli bir şekilde oraya gelmiş, girmiş, kulluğunu yapmış, tavafını yapmış, kurbanını kesmiş. Müşrik, kâfir, puta tapan, Allah'a tapan hiç kimse engellenmemiş. Kimse oradan uzaklaştırılmamış.

Ama şimdi bakıyoruz ki kâfirler kalplerindeki cahiliye duygusuyla hareket ediyor, gurura kapılıyor ve "asla bu Müslümanları buraya sokamayız" diyorlar. "Herkese evet, ama Müslümanlara hayır," di-yorlar. Kâfirlerin, müşriklerin yeryüzünde tek düşmanları vardır, o da Müslümanlardır. Çünkü müslümanların varlığı kendilerinin kâfirlğini açığa çıkarmaktadır. Onun içindir ki onlar müslümanın varlığını asla kabul etmezler.

Varsın onlar böyle davransınlar, Allah da Müslümanlar üzerine sekînetini indiriveriyor. Müslümanlar gâyet rahat... Kendilerini Allah-tan bir güven içinde hissediyorlar, Allah'ın yardımı ve lütfuyla kalpleri sükûnete eriyor ve büyük bir zafere erişiyorlar. Takva kelimesini de, takva yasasını da onlara kabul ettiriyor Rabbimiz. Kalplerini takvaya yatıştırıyor. Doğrusu o Müslümanlar takvaya daha lâyıktılar, takvaya daha ehil kimselerdirler.

Takvalı bir hayat, Allah için bir hayat yaşamak zaten onların şiârı olmuştu. Allah bunu da, her şeyi de en iyi bilendi. İşte her şeyi bilen Allah onlara sekînetini indiriverdi. Kalpleri sakinleşti, Allah için takvayı hedeflediler, Allah için yaşamayı, Allah için hareket etmeyi yeğleyerek bir savaş çılgınlığının içine girmeyerek bu anlaşmayı kabul ederek sonunda Allah'ın kendilerine vaad ettiği nîmetlere ulaşmanın şerefine erdiler.

27. "Andolsun ki Allah, peygamberinin rüyasının gerçek olduğunu tasdik eder. Ey İnananlar! Siz, Allah di-lerse, güven içinde başlarınızı tıraş etmiş veya saçlarınızı kısaltmış olarak, korkmadan Mescid-i Haram'a gireceksiniz. Allah, sizin bilmediğinizi bilir. Size, bundan başka, yakın zamanda bir zafer verecektir."

Anlaşmanın şartlarını ağır gören, kendi aleyhlerinde gören Müslümanlar o esnada çok üzülmüşlerdi. Bu anlaşma çok ağırlarına gitmişti. Hattâ Hz. Ömer efendimiz Rasulullah Efendimize yüksek sesle şöyle buyurmuştu: "Ey Allah'ın Resûlü, sen bize Kabe'yi ziyaret edeceğimizi söylememiş miydin?" "Evet," dedi Allah'ın Resûlü, "ama bu sene dememiştim. Biz Kabe'yi ziyaret edeceğiz demiştim."

Çünkü bir rüya görmüştü Allah'ın Resûlü. Daha Medine'den yola çıkmadan Rabbimiz rüyasında göstermişti efendimize olup bitenleri. Muhacirlere bu daha bir dokunuyordu. Çünkü vatanlarını, Mekke'yi, evlerini, barklarını terk edeli altı yıl olmuştu… Burunlarında tütüyordu vatanları. Ertesi yıl umre ziyaretine geldikleri zaman herkes da-ğılıvermişti Mekke'de. İyice kendilerini buna hazırlamışlardı. Allah'ın beytini özlemişlerdi. Altı yıl önce terk ettikleri vatanlarına gidiyorlardı. Ama şu anda Mekke'ye bir adım kala engellenmişlerdi. Anlaşma şartlarına göre bu ancak bir yıl sonra mümkün olacaktı.

İşte Müslümanlar bir yıl sonra Rabbimizin peygamberine gösterdiği rüyanın gerçekleşmesine şâhit oluyorlardı. Muhakkak ki Allah, Resûlü'nün rüyasını hak ile gerçekleştirdi, tasdik etti. İşte Müslümanlar bunun hak olduğunu gördüler ve işte Mekke'ye, Kabe'ye girdiler. "Allah'ın izniyle, Allah'ın dilemesiyle güvenlik içinde, emin olarak Allah'ın mescitlerine girersiniz.

Saçlarınızı tamamen kesmiş olarak, ya da kısaltmış olarak. Umre sonunda ihramdan çıkarken dilerseniz tamamen saçlarınızı tı-raş edersiniz, dilerseniz de bir kısmını tıraş edersiniz. İşte böylece gü-venli bir şekilde Allah'ın dilemesiyle oraya gireceksiniz." Gerçekten de oraya girdiler. Korkmadan, bir çekinme duymadan, bir hücum endişesi hissetmeden.

28. "Bütün dinlerden üstün kılmak üzere, peygamberini, doğruluk rehberi Kur'an ve hak din ile gönderen O'dur. Şâhit olarak Allah yeter."

Çünkü Allah, elçisini hidâyetle ve hak bir dinle gönderendir. O dini bütün dinlere egemen kılmak, o hayat programını bütün sistemlere hakim kılmak, üstün kılmak için. Hak bir dinle, hidâyetle Resûlü'nü gönderendir Allah. Şâhit olan da O'dur. Tüm hadiselerin şahidi O'dur. Allah, hak bir din ve hidâyetle gönderdiği Resûlü'nü mutlaka galip ge-tireceğini vaad etmiştir. Dinini tüm dinlerin üzerine hakim kılacağını, yolunu tüm yollar üzerine, sistemini tüm sistemler üzerine hakim kılacağını vaad etmiştir.

İşte Resûlünün gördüğü rüyayı da gerçekleştirecek olan O'-dur. Sizler de ey Müslümanlar, hiçbir korku duymadan, emin bir şekil-de o Kabe'ye gireceksiniz. Bundan sonra nice fetihlerle, nice zafer-lerle Allah'ın yardım ve desteğine şâhit olacaksınız. Hudeybiye'den sonra Hayber'in fethi, ondan sonra Mekke, ondan sonra tüm Arabistan yarımadası, ondan sonra Suriye, İran, Irak, Mısır, Afrika, Asya, Anadolu, sonra diğer dünya ülkelerinin fethini ve insanların fevc fevc Allah'ın dinine girdiklerini göreceksiniz.

Siz yeter ki Allah adına bir hayat yaşamanın hesabını yapın. Yeter ki siz Allah'a güvenin, Resûlü'ne güvenin. Kesinlikle bilin ki Allah ve Resûlü sizi asla bırakmayacaktır. Resûlü'nün size verdiği tüm vaatlerini de, tüm haberlerini de Allah doğru çıkaracak, tasdik edecektir. Çünkü konuştuklarını vahiyle konuşur, kendisinden bir şey söylemez o peygamber. Kendisi adına hareket eden peygamberini de onun yolunun yolcularını da asla yardımcısız bırakmayacaktır Allah. Bunu hiçbir zaman hatırınızdan çıkarmayın.

29. "Muhammed Allah'ın elçisidir. O'nun beraberinde bulunanlar, inkârcılara karşı sert, birbirlerine merhametlidirler. Onları rükua varırken, secde ederken, Allah'tan lütuf ve hoşnutluk dilerken görürsün. Onlar, yüzlerindeki secde izi ile tanınırlar. İşte bu, onların Tevrat'ta anlatılan vasıflarıdır. İncil'de de şöyle vasıflandırılmışlar-dı: Filizini çıkarmış, kuvvetlendirmiş, kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş, ekincilerin hoşuna giden ekin gibidirler. Allah böylece bunları çoğaltıp kuvvetlendirmekle inkârcıları öfkelendirir. Allah, inanıp yararlı işler işleyenlere, ba-ğışlama ve büyük ecir vaad etmiştir."

Muhammed (a.s), Allah'ın peygamberidir, Allah'ın elçisidir. Onunla beraber olan, onun safında yer alan Müslümanlar kâfirlere karşı çok şedit, çok şiddetli ve serttirler ama kendi aralarında ise birbirlerine karşı çok merhametlidirler. Birbirlerine karşı, Müslüman kardeşlerine karşı boyunları kıldan incedir onların. Sen onları Rabblerine rüku ve secde ederken görürsün. Sen onları Rabblerinin önünde eğilirken görürsün. Rükuları ve secdeleri vardır onların. Allah'a kullukları vardır onların. Namazları vardır. Onlar Rabblerine rüku ve secde ederken, sadece Rabblerinden bir rıza, bir fazl, bir üstünlük

arzusundadırlar. Tüm hedefleri Rabblerinin hatırını kazanmak, Rabblerinin rızasına ermek ve Allah'ın fazlına ve lütuflarına ulaşmaktır.

Onların simalarında, onların yüzlerinde secde eserini, secde izlerini görürsün. Rabblerine karşı sürekli secde halleri onların ayrımcı özellikleridir. Hiçbir toplumda görülmeyen, hiçbir dinde görülmeyen bu kulluk özellikleriyle onlar şereflenirler. İşte onlar böyle bir özelliğe sahiptirler.

Tevbe sûresinde Rabbimiz bunun bir benzerini şöyle diyordu: "Onlar mü'minlere karşı alabildiğine merhametli, alabildiğine zelil, mütevazıdırlar. Mü'min kardeşlerine karşı boyunları bükük, boyunları kıldan incedir onların, ama kâfirlere karşı son derece onurlu, izzetli, aziz ve şerefli bir konumları vardır. Eğer sizler Allah ve Resûlü'ne i-mandan, Allah ve Resûlü'ne itaatten, Allah ve Resûlü'nün gösterdiği bir dini, bir hayat programını yaşamaktan vazgeçerseniz, kesinlikle bilesiniz ki Allah sizi giderir, sizin yerinize mü'minlere karşı zelil, kâfirlere karşı da aziz ve hiçbir kınayıcının kınamasından korkup çekinmeyen, Allah yolunda cihad eden kimseleri getirir. Allah onları sever, onlar da Allah'ı sever."

İşte bu özellikleri içinde Rasulullah Efendimizin etrafındaki yiğit Müslümanlar Allah ve Resûlü'ne karşı en içten, en samimi duygularla bağlanırlarken, kendi aralarında da birbirlerine karşı çok merhametli, çok fedâkar bir hayat yaşarlarken, kendilerinin dışındaki kâfirlere karşı da son derece onurlu, izzetli, şerefli bir tavırla, ezilmeden, şahsiyetli bir anlayışla dimdik ayakta kalabiliyorlardı. Müslümanlıklarının izzet ve şerefini kimseye çiğnetmiyorlardı. İşte Rabbimiz de onlardan bunu istiyordu. Eğer bu özelliklerini bırakıp kâfirlere karşı boyunları bükük, kâfirlere karşı izzetsiz ve şahsiyetsiz, onursuz, Müslümanlara karşı da sert, merhametsiz olacak olurlarsa, Rabbimiz onların izzet ve şerefini alacak bir başka topluma verecekti. Onun içindir ki dünya üzerindeki hiçbir Müslüman topluluk bu din bizim tekelimizdedir, bu din bize muhtaçtır, biz olmasaydık bu din yok olup giderdi demeye hakkının olmadığını iyi bilmelidir.

Rabbimiz diyor ki, "Allah ve Resûlü'nün egemenliğini kabul eden Müslümanlar ancak alınlarında secde izi olan kimselerdir." Allah karşısında secde eden, Allah'ın emirleri karşısında hemen hiç beklemeden, hiç savsaklamadan teslimiyet gösterip, boyun büküp uygulamaya koyan kimselerdir onlar. Allah karşısında şeytan gibi ukalalık etmeyen kimselerdir onlar. Yine onlar kâfirler karşısında onurlu, şahsiyetli, izzet ve şerefli, ama Müslümanlar karşısında da son derece merhametli, şefkatli bir özelliğe sahip kimselerdir. İşte Müslümana ya-kışan tavır budur. Allah'ın biz kullarında görmek istediği tavır budur. Hem de Müslümanların bu özellikleri sadece bu kitapta değil, daha

önceki peygamberlere indirilmiş olan kitaplarda da gündeme getirilmişti. İşte onların örneği Tevrat'ta da böyleydi.

İncil'deki özellikleri de şöyleydi: Filizini çıkarmış, onu kuvvetlendirmiş, kuvvetlenip kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş, çiftçilerin hoşlarına giden bir ekin gibidirler onlar. Allah böyle yiğit kullarını çoğaltıp ayağa kaldırdıkça kâfirlerin bunlara karşı öfkesi artıyor, kabarıyor. Böylece kâfirler çatlasınlar patlasınlar, öfke ve gayız içine girsinler ve böylece helâk olup gitsinler diye Rabbimiz mü'minlere böyle bir güç, böyle bir fırsat ve imkân veriyor. Düşünün, bir bitki önce filizini, başını çıkarmış, sonra kuvvetlenmeye başlamış. Yavaş yavaş büyümeye, kuvvetlenmeye başlamış. Kalınlaşıp kuvvetlenmiş ve gövdesi üzerinde dimdik durabilir bir hale gelmiş. Gökyüzüne yükselen hurmalar gibi. Kökü ta yerin altlarına kadar inen büyük çınarlar, ulu çınarlar gibi. Kim ekmişse, kim dikmişse onu, onun hoşuna gitmiş. Ama kâfirlerin de hoşuna gitmemiş. Şaşırıp kalmış kâfirler. Bu nasıl bir şey? Bu nasıl bir büyüme? Birden bire bu nasıl bir gelişme? Biz bunun bu kadar kısa bir zamanda bu kadar büyüyeceğini hiç hesap etmemiştik. Mekke'de diyorduk, Medine'de diyorduk. Mutlaka biz bunun başını ezeriz hesap ediyorduk. Çöller arasında susuz kurur gider di-yorduk. Ama işte büyüdü, işte yüceldi, işte kök saldı, işte gövdesi ü-zerinde duracak duruma geldi ve işte tüm Arabistan yarımadasında yayılmaya başladı bile. İşte Müslümanların İncil'deki özellikleri de, mi-sâlleri de böyledir.

Gerçekten Müslüman toprağa atılan bir tohum gibidir. Tohum filiz çıkarır, filiz gövdeye doğru yürür, güçlenir, kuvvetlenir de bir anda tüm dünya bakar görür ki o gövde sağlam bir hayatın, Allah dininin egemenliği altına giriverir. Hüküm Allah'ındır, yetki O'nundur, dilediklerini böylece yücelten sadece O'dur. Kim ki Allah'ın istediği gibi iman eder, kim ki bu imanını salih amellerle pratiğe dökerse, iman kaynaklı bir hayat yaşarsa, hayatını bu imanıyla düzenleme kavgası içine girerse Allah onlara bir mağfiret, bir bağış, bir merhamet ve büyük bir ücret vaad etmiştir. Allah'ın vaadi her zaman haktır. O günkü Müslümanlar için de, günümüz Müslümanları için de Rabbimizin vaadi haktır.

O günkü Müslümanlara bir Hudeybiye gerçekleştiren Allah'tır, Hudeybiye'den sonra Hayber'in fethini gerçekleştiren O'dur. Daha sonra Mekke'nin fethini müyesser kılan O'dur. Daha sonra tüm Arabistan yarımadasının fethini, daha sonra bütün dünya şehirlerinin, Anadolu'nun fethini gerçekleştiren yine Allah'tır. Kıyâmete kadar böyle olan Müslümanlara vaadini gerçekleştirecek olan yine Allah'tır. Hüküm O'nundur, yetki O'nundur, irade O'nundur. Allah ve Resûlü yolunda yürüdükleri sürece dünyada daha nice nice fetihler mü'minlerin olacaktır, öteler âleminde de cennetler, nîmetler yine secdeli, rükulu, kâfirlere karşı onurlu, Müslümanlara karşı merhametli olan Müslümanları beklemektedir. Her zaman ve her yerde hamd Allah'a aittir.